

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examinere

i

Ribe Kathedralsskole

i Juni og Juli 1865.

Ribe.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

1865.

Efterretninger
om
Ribe Kathedralskole

for
Skoleaaret 1864—65.

Af
Prof. C. H. A. Bendtsen,
Skolens Rektor.

Indhold.

	Side.
1. Examinet i 1864	5
2. Om Undervisningen og Fagfordelingen imellem Lærerne. 16	16
3. Disciplene. Antal, Fordeling, Hjemstavn	19
4. Om Forhøjelse af Skolepengene og Formindskelse af Fri- pladsjernes Antal, samt om Skolepengenes Opkrævning . 25 og 53	25 og 53
5. De i Skoleaaret gennemgaaede Penja, Lære- og Læseboger 29	29
6. Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger	41
7. Fordeling af Beneficierne i Skoleaaret 1864—65.	50
8. Summarisk Udtog af Skolens Regnskaber	52
9. Schema over de offentlige Examinet for Aaret 1865 . . .	56

1. Examinering i 1864.

A. Afgangsexamens første og anden Del.

Under 24. Maj 1864 underrettedes Rektor om, at Ministeriet paa Grund af de stedfindende ekstraordinære Forhold havde taget den Bestemmelse for indeværende Aar, at den skriftlige Del af Afgangsexamen for studerende Disciple og Realdisciple i Skolerne saavel som Afgangsexamen til Universitetet og Almindelig Forberedelsesexamen skulde afholdes i Dagene mellem den 8de og 11te Juni, begge inklusive. Som Følge af denne Bestemmelse udarbejdedes de fra Ministeriet tilsendte, nedenfor aftrykte skriftlige Opgaver i følgende Orden:

Torsdag d. 8. Juni Form. Kl. 9—1 Overtættelse fra Latin til Dansk, og
Efterm. Kl. 4—8 Geometrisk Udarbejdelse.

Torsdag d. 9. Juni Form. Kl. 9—1 Udarbejdelse i Modersmaalet, og
Efterm. Kl. 4—8 Latinisk Stil.

Fredag d. 10. Juni Form. Kl. 9—1 Arithmetisk Udarbejdelse, og
Efterm. Kl. 4—8 Tydsk Stil.

Med Hensyn til den mundtlige Del af Afgangsexamen havde Ministeriet i Skrivelse af 10. Juni meddelt,

at Undervisningsinspektøren iaar agtede at overvære samme her ved Skolen, og at den vilde være at afholde Torsdagen den 23. Juni og Lørdagen den 25. Juni, forsaavidt som det kunde skee uden Overanstrengelse for Lærerne og Disciple, men at, forsaavidt det vilde blive vanskeligt at sammentrænge hele Examen til disse Dage, da enten Matematik eller Naturlære af Fagene til anden Del og Naturhistorie af Fagene til første Del maatte henlægges til andre Dage. Selv ønskede Undervisningsinspektøren at deltage i Censuren over skriftlig Latin samt Græsk, Dansk og Fransk. Det tilføjedes i den nævnte Skrivelse, at Undervisningsinspektørens Nærværelse ved Examen dog var betinget af, at Baabenstilstanden vedvarede, saaledes at i modsat Fald ved Examens Fastsættelse og Afholdelse intet Hensyn behøvede at tages til ham. Ved Omstændighedernes Magt forhindredes Undervisningsinspektøren i at komme, og Afgangsexamen blev afholdt paa de 2 af Ministeriet bestemte Dage for alle Fagenes Bedkommende undtagen Naturlære, hvori Prøven foretoges den 2. Juli, efter det af Rektor udarbejdede Schema, som er anfert i forrige Aars Program S. 49.

Til Afgangsexamens anden Del indstillede sig efternævnte 10 Disciple, som, efterat have underkafstet sig Afgangsexamens første Del i 1862, nu havde tilbragt 2 Aar i VII Klasse:

1. Jes Nielsen Degn*), 19 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, en Søn af Gaardejer i Astrup og Sognefoged for Brønæs

*) Dette haabefulde unge Menneske, som til sin Examen opnaaede første Karakter med Udmærkelse, er siden, den 10. December, død af en Hofstakade, hvoraf han i længere Tid havde lidt. I det Brev, hvori jeg underrettedes om hans Dødsfald, ytrede Faderen følgende: „Den Afdøde bad mig inderlig at bringe Dem

- Sogn, S. N. Degn, født i Astrup den 23. Oktober 1844, optagen i Skolens anden Klasse i August 1857.
2. John Hilmar Stephensen, 17½ Aar gl., en Søn af afdøde Byfoged i Varde, Overauditor Stephensen, født i Ebeltoft den 30. December 1846, optagen i første Klasse i August 1856.
 3. Hans Christian Bolvig, 19 Aar gammel, en Søn af afdøde Proprietær Bolvig, Ejer af Kjærgaard, født paa Kjærgaard den 14. Juli 1845, optagen i anden Klasse i August 1856.
 4. Peter Vilhelm Gad, 18¼ Aar gammel, en Søn af Apotheker Gad i Sæby i Sjælland, født den 24. April 1846, optagen i Skolens anden Klasse i Januar 1858.
 5. Mathias Petersen, 20¼ Aar gammel, en Søn af afdøde Proprietær Petersen, Ejer af Ryssesten, født den 30. Marts 1844, optagen i første Klasse i August 1855.
 6. Ib Bindfeld Hansen, 19½ Aar gammel, en Søn af Møller Hansen i Ribe, født den 27. April 1845, optagen i første Klasse i August 1855.
 7. Jacob Agerbæk Mathias Bergh, 20½ Aar gammel, en Søn af Amtsforvalter i Ribe, Kanceliraad Bergh, født i Hjørring den 12. Januar 1844, optagen i anden Klasse i Januar 1856.
 8. Christian Baldemar Troels Lund, henved 19 Aar gammel, en Søn af Herredsfoged, Justits-

og alle Lærerne ved Ribe Skole hans hjertelige Tak for al bevisst Gødhed og fige hele Skolen hans sidste Farvel. Forberedt og med Glæde gif han Døden imøde.“

raad Lund i Skjern, født i Kjøbenhavn den 15. September 1845, optagen i første Klasse i August 1855.

9. Peder Julius Merveede Dircks, henved 21 Aar gammel, en Søn af Dr. med. Dircks i Gram, født i Ribe den 5. September 1843, optagen i anden Klasse i August 1855.

10. Mads Rod Nyssum, henved 18½ Aar gammel, en Søn af Procurator Nyssum i Varde, født i Viborg den 28. November 1845, optagen i tredje Klasse i August 1858.

Til Afgangsexamens første Del indstillede sig efternævnte 6 Disciple af 6te Klasse: Fr. Kolvig, N. Marcus, N. A. C. Andersen, C. J. Moe og D. J. Moe, samt Privatist Axel Emil Wilhelm Carstens, en Søn af Sognepræsten for Thystrup og Hjerndrup, J. C. Carstens, anmeldt af Cand. mag. Dahl og Cand. theol. Dahl.

Dpgaverne til den skriftlige Prøve vare følgende:

Oversættelse fra Latin paa Dantsk.

Titus, Vespasiani filius, in aula Claudii et Neronis cum Britannico, Claudii filio, educatus est ac paribus disciplinis et apud eosdem magistros institutus. In puero statim corporis animique dotes exsplenduerunt, magisque ac magis deinceps per ætatis gradus. Quum militarem ætatem attigisset, tribunus militum in Germania et in Britannia meruit, summa industriæ nec minore modestiæ fama. Deinde ex quæstura legioni præpositus in exercitu patris, qui bellum contra Judæos gerebat, egregia bellicæ virtutis documenta edidit. Sed patre imperium adepti,

quum in potestatis societatem adscitus videretur et multa patris nomine ipse administrare putaretur, celeritate et severitate poenæ, qua quosdam suspectos sibi oppressit, plurimum invidiæ contraxerat et in luxuriæ etiam suspicionem venerat, quod ad mediam noctem comissationes¹⁾ cum profusissimo quoque familiarium extendere dicebatur. Sed hæc aliaque, quæ ei objiciebantur, quum ipse imperium suscepisset, ita aut falso credita esse ostendit aut in melius mutavit, ut non ob lenitatem magis clementiamque quam ob curam rei publicæ sollicitudinemque omnium saluti prospiciendi diligeretur. Itaque inter rara exempla principum, qui post imperium susceptum meliores ea fama expectationeque reperti sunt, quam successores destinati habuerant, præcipuo loco ponendus est. In omni eius laude nihil præstantius est, quam quod Domitiani fratris vitia pravamque naturam tam patienter tulit. Nam cum insidiari sibi non desinentem, sed pæne ex professo²⁾ sollicitantem exercitus et meditantem fugam neque occidere neque seponere³⁾ ac ne in minore quidem honore habere sustinuit, sed, ut a primo imperii die, consortem successoremque imperii testari⁴⁾ perseveravit, nonnunquam secreto precibus et lacrimis orans, ut tandem mutuo erga se animo vellet esse.

¹⁾ Druffelag. ²⁾ aabenlyst. ³⁾ forvise (til et affides Sted, som den Forvise ikke maa forlade). ⁴⁾ her: erklære for.

Geometrisk Opgave.

En Cirkelsektor med Radius r og Centrivinkel α er givet. Man skal 1) finde Radius i den Cirkel, som kan indskrives i Sektoren, det vil sige den, som berører alle

Sektorens begrænsende Linier, 2) finde Forholdet imellem denne Cirkels og Sektorens Areal, 3) bestemme Sektorens Centrivinkel saaledes, at den indskrevne Cirkels Areal forholder sig til Sektorens Areal som Vinklen β til Centrivinklen α , 4) angive, inden hvilke Grændser Vinklen β maa ligge, og 5) søge α for følgende Værdier af β : a) $\beta = 10^\circ$, b) $\beta = 40^\circ$, c) $\beta = 90^\circ$, d) $\beta = 120^\circ$.

D opgave til Udarbejdelse i Modersmaalet.

Hollænderne skildrede som Handelsfolk tidligere og nu.

D opgave til latinsk Stil.

Xenophons græske Historie (— thi saaledes oversættede vi Navnet Hellenika ¹⁾ —) indeholder i syv Bøger Grækernes Foretagender og Hændelser ²⁾ fra Aar 410 før Kristus, ved hvilket Thucydides hører op, indtil Slaget ved Mantinea, som indtraf Aar 362. Dette Værk, som de fleste andre, for ikke at sige alle, skrev Xenophon ikke i Athen, men i Peloponnes; thi der levede han mange Aar under Lacedæmoniernes Bestyttelse landsflygtig fra Athen, hvad enten han dømtes til denne Landsflygtighed ³⁾ strax efter Cyrus den Ungres Tog, hvori han deltog, eller først senere, da han havde sluttet sig til den lacedæmoniske Konge Agesilaus og havde ledsaget ham paa Tilbage-marschen ⁴⁾ fra Asien til Grækenland; thi herom ere de Lærde uenige. Det er altsaa ikke forunderligt, at Xenophon i de senere Bøger af Værket fortæller Lacedæmoniernes og overhovedet Peloponnesiernes Planer og Foreta-

gønder udførligere⁵⁾ og tydeligere end de andre Grækeres; thi hine kjendte han bedst. Men hans Sind synes ogsaa at have heldet til Lacedæmoniernes Side, og især viser det sig paa mange Steder, af hvor stor Beundring for Agesilaus han har været betagen og hvor gjerne han ophejer hans Roes. Derimod har han været noget ugunstigt stemt⁶⁾ imod Thebanerne, der havde svækket Spartas Magt, og Epaminondas, der havde fordunklet Agesilaus's Ære. Dette sees iblandt Andet let deraf, at han der, hvor han fortæller Slaget ved Leuctra og Thebanernes første Tog til Peloponnes, ikke engang nævner Epaminondas. I Fortællingen af Slaget ved Mantinea kan han dog ikke forbigaae den store Mand's Navn og her tilstaaer han og udvikler, at han baade havde ledet⁷⁾ Krigen meget klogt og meget kyndigen opstillet Slagordenen og kæmpet meget tappert. I dette Slag faldt Xenophons Søn Gryllus, idet han fægteede tappert i det atheniensiske Rytteri, og de gamle Skribenter omtale, med hvor stor Sjælsstyrke Xenophon modtog Budskabet herom. Nogle have berettet, at Epaminondas faldt for Gryllus's Haand.

¹⁾ (τὰ Ἑλληνικά) ²⁾ eventus. ³⁾ damnari exilio. ⁴⁾ givres ved redeo eller revertor. ⁵⁾ plene. ⁶⁾ subiniquus. ⁷⁾ administro.

Ann. Tallene skrives heelt ud som Ord, ikke med Taltegn.

Arithmetisk Opgave.

A har udlånt den første Januar 1848 24000 Rd. og faaer Laanet med Renter og Renter's Rente tilbagebetalt den første Januar 1864 med 97520 Rd.

B har udlånt den første Januar 1848 $\frac{2}{3}$ af sin da-

værende Formue, og den første Januar 1856 et Beløb saa stort som $\frac{1}{2}$ af samme Formue; begge Laanene med Renter og Renters Rente tilbagebetales den første Januar 1864 med det tredobbelte af hvad hans Formue udgjorde i 1848. Hvormange pro Cento pro Anno har A, hvormange B faaet?

Opgave til tydsk Stil.

Theodorich, Ostgothernes berømte Konge, forenede i sit Ddre og sit Legeme de Fortrin, paa hvilke det dannede Menneſſe sætter Priis, med den overordentlige Styrke, som Barbaren beundrer. Medens hans Person var omgivet med næsten orientalsk Pragt, bevarede han dog i mange Henseender de germaniske Sæders Jevnhed¹⁾. Dyd og udmærket Daadkraft²⁾ ydede³⁾ han sin Anerkjendelse, hvor han fandt dem. Saaledes belønnede han dem, der havde bevist den ulykkelige Ddoafers uroffelig Trofskab, og aldrig følte han sig mere ophøiet, end naar han i Rom vandrede imellem den gamle Romerstorheds⁴⁾ Mindesmærker. Da han i hans Regjerings syvende Aar nærmede sig Staden, drog Raad og Folk ham høitidelig imøde og kaldte ham en anden Trajan. Han talte offentlig med Værdighed til dem, og tillod, at de Tilsagn⁵⁾, som han havde gjort dem, bleve indgravede i en Kobbertavle; men snart unddrog han sig den offentlige Beundring for at betragte Oldtidens Værker. Intet af dem tiltrak hans Sjæl saameget som Trajans Soile. Han fattede den faste Beslutning at opbyde Alt for at opbevare de følgende Tidsaldre disse kostbare Levninger⁶⁾.

1) Einfalt. 2) Thatkraft. 3) gewähren. 4) Römergröße.
5) Verheißung. 6) Ueberrest.

I Censuren over de mundtlige Prøver deltog med Skolens Lærere efternævnte af Rektor indbudne Herrer: Stiftsprovst Boisen (Historie), Pastor Jacobi (Fransk og Geografi), praktiserende Læge Kjær (Naturhistorie), Pastor Moe (Religion), Distriktslæge Petersen (Naturlære) og Skoleket Raaschou (Græst). I hvert af de øvrige Fag vare foruden Examinator 2 Lærere Censorer.

Examens Udfald for samtlige Kandidater var følgende:

a. Afgangsexamens anden Del,

hvilken i Forening med de vedfattede Karakterer ved den første Del i 1852 udgjør den fuldstændige Afgangsexamen:

Kandidaterne.	Afgangseramens 1ste Del i Aaret 1862.				Afgangseramens 2den Del i Aaret 1864.										
	Tryk.	Frank.	Geograf.	Naturhist.	Danst.	Latin (skriftlig.)	Latin (mundtlig.)	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturalære.	Points	So ved karakter.
1. J. N. Degn.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	103	1. R. m. U.
2. J. G. Stephensen.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	g.	ug.	mg.	ug.	mg.	ug.	mg.	ug.	94	Første R.
3. H. C. A. Bolvig.	g.	mg.	g.	mg.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	ug.	mg.	mg.	78	Anden R.
4. P. B. Gad.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	ug.	ug.	ug.	76	Anden R.
5. M. Petersen.	g.	g.	ug.	mg.	g.	tg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	76	Anden R.
6. J. B. Hansen.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	tg.	g.	mg.	g.	mg.	ug.	ug.	ug.	80	Første R.
7. J. A. M. Bergh.	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	ug.	88	Første R.
8. C. B. T. Lund.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	tg.	g.	g.	g.	ug.	g.	g.	mg.	72	Anden R.
9. P. J. M. Dircks.	mg.	g.	g.	g.	g.	tg.	g.	g.	mg.	mg.	mdl.	mdl.	g.	45	Anden R.
10. M. N. Nysfum.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	tg.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	g.	ug.	86	Første R.

b. Afgangsexamens 1ste Del i 1864.

Disciplenes Navne.	Tydt.	Frans.	Geograf.	Naturhist.	Points.
1. Fr. Kolvig.	mg.	mg.	mg.	mg.	28
2. N. Marcus.	ug.	g.	mg.	mg.	27
3. N. A. C. Andersen.	g.	g.	g.	g.	20
4. C. S. Moe.	g.	g.	g.	mg.	22
5. D. F. Moe.	g.	mg.	mg.	g.	24
Privatist N. C. W. Carstens.	g.	g.	g.	g.	20

Af de nævnte 5 Disciple opflyttedes Nr. 1, 2, 4 og 5 efter endt Skoleexamen i 7de Klasse, medens Nr. 3 foretrak at forblive et Aar endnu i 6te Klasse.

B. Offentlig Aarsexamen for 1863—64.

Dimission og Translokation.

I Overensstemmelse med det i Programmet for forrige Aar S. 49 fg. aftrykte Schema afholdtes den offentlige Aarsexamen for 1863—64 i Dagenes fra den 15de til 21de Juli. Som indbudne Censorer vare efternævnte Herrer tilstede ved de forskjellige Examinationer: Skolelærer Bøger, Stiftsprovst Boisen, Herredsfoged Borch, Biskop Daugaard, Procurator Ferslev, Pastor Gad i Darum, Pastor Hansen i Rejsby, Skolelærer Horsbøl, Pastor Jacobi, Pastor Jørgensen i Hygom, Skolelærer Jørgensen, Kammer Jensen, Konsul Kolvig, Pastor Moe, Toldkasserer, Justitsraad Müller,

Student Fr. Müller, Student Fabricius Møller, Distriktslæge Petersen, Skolelærer Povlsen, Kateket Raaschou, Skolelærer Raben, Hospitalsforstander Rosenvinge, Lieutenant, Vejinspektør Schmidt, Skolelærer Suusvind og Pastor Sørensen i Vester-Bedsted.

Dimissionen af de 7 Disciple, som havde bestaaet den fuldstændige Afgangsexamen, foretoges den 6. Juli paa sædvanlig Maade, og ligeledes Translokationen den 22. Juli. Ved Dimissionen afgik J. N. Degn, hvis specielle Karakterer ere anførte S. 14, med Udmærkelse, og ved Translokationen befandtes 2 af Skolens øvrige Disciple at have opnaaet Udmærket godt til Hovedkarakter.

C. Halvaarsexamen i December 1864

afholdtes, som sædvanligt, fuldstændigen med alle Klasserne umiddelbart før Juleferien fra den 15de til den 22de December. Ved denne Examen erholdt, ligesom ifjor, 5 af Skolens Disciple Udmærket godt til Hovedkarakter.

2. Om Undervisningen og Fagfordelingen imellem Lærere. Gymnastikprøve.

Undervisningen er i sin Helhed bleven ledet efter den endnu gjældende Skoleplan, og i den tidligere Fagfordeling er ingen anden Forandring foretagen, end at Overlærerne Riis og Kinch have byttet Klasser i Latin saaledes, at Overlærer Riis har havt Latin i VI. og IV. Klasse, hvorved han kom til at undervise de Disciple, han i det foregaaende Aar havde havt i V. og III. Klasse, og Overlærer Kinch i V. Klasse, som bestod af Disciple, han ifjor havde undervist i IV. Kl., samt i III Klasse.

Fordelingen af de enkelte Undervisningsfag og af de egentlige Timer efter den af Ministeriet approberede Lektionsplan har været følgende:

Rektor Bendtsen: Græsk i 7de, 6te og 5te Klasse	16 Timer.
Overlærer Riis: Latin i 7de, 6te og 4de Kl., Græsk i 4de Kl.	32 T.
Overlærer Kinch: Latin i 5te og 3die Kl., Tydsk i 2den og 1ste Kl.	29 T.
Adjunkt Salto: Mathematik i 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl., Naturlære i 7de Kl.	29 T.
Adjunkt Helms: Religion i 7de, 6te, 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Tydsk i 6te, 5te, 4de og 3die Kl., geometrisk og Frihaandstegning	32 T.
Adjunkt Koch: Danst i 7de, 6te, 2den og 1ste Kl., Historie i 7de, 6te, 5te og 4de Kl., Hebraisk i 7de Kl.	28 T.
Adjunkt Trugaard: Geografi i 6te, 5te, 4de 3die, 2den og 1ste Kl., Historie i 3die, 2den og 1ste Kl.	23 T.
Adjunkt Fischer: Franssk i 7de, 6te, 5te, 4de, 3die og 2den Kl., Danst i 5te, 4de og 3die Kl.	25 T.
Adjunkt Ramsing: Naturhistorie i 6te, 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Kalligrafi i 4de, 3die, 2den og 1ste Kl.	25 T.
Organist Hansen, Sang med hele Skolen	5 T.
Skolelærer Raben: Praktisk Regning i 2den og 1ste Kl.	8 T.
Gymnastiklærer Nyhuus: Gymnastik	6 T.

Hvormange Timer der iaar har været tildelt hvert enkelt Fag, viser følgende Liste:

Fagene:	7. Kl.	6. Kl.	5. Kl.	4. Kl.	3. Kl.	2. Kl.	1. Kl.	Summa:
Dans	3	2	2	2	3	4	6	22 T.
Latin	{ ^A 1 ^B 9	8	9	9	9	"	"	45
Græsk	{ ^A 1 ^B 5	5	5	5	"	"	"	21
Tyds	"	3	3	3	3	5	6	23
Frans	1	3	3	2	4	5	"	18
Religion	2	2	2	2	2	2	2	14
Historie	3	2	2	2	3	3	3	18
Geografi	"	2	2	2	2	3	3	14
Mathematik	{ ^A 4 ^B 4	4	4	4	3	4	4	31
Tegning	"	"	"	"	1	2	2	6 ¹⁾
Naturhistorie	"	3	2	2	2	3	3	15
Naturlære	{ ^A 3 ^B 3	"	"	"	"	"	"	6
Skrivning	"	"	"	1	2	3	4	10
Sang	1	2	2	2	2	2	2	5 ¹⁾
Hebraisk	{ ^A 2 ^B 2	"	"	"	"	"	"	4
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	6 ¹⁾
Summa:	A 37 B 35	38	38	38	38	38	37	258 T.

¹⁾ Foruden Tegneundervisningen i de 3 nederste Klasser har der været en særskilt Time især for dem af de højere Klassers Disciple, som havde Lyst til at gaa videre i Tegnekunsten. — Enhver Discipel, som har Sygestemme, har ugentlig haft 2 Timers Undervisning i Sang, undtagen ældste Afdeling af Disciplene i øverste Klasse, som kun møder i den Time, da der er Fællessang. — 3 Gymnastik har hvert af de 3 Partier, hvori Disciplene ere inddelte, haft 2 Timers ugentlig Undervisning.

Mandagen den 15. Maj, Efterm. Kl. 4 blev Skolen inspiceret af Gymnastikdirektøren, Hr. Generalmajor la Cour. Ved Prøven udtalte Generalen sin Tilfredshed med Disciplenes Præstationer i Gymnastikkens forskjellige Dele.

3. Disciplene. Antal, Fordeling, Hjemstavn.

Ved de offentlige Examinier i Juli 1864 var Discipeltallet 73. Af disse dimitteredes 10 til Universitetet efterat have bestaaet Afgangsexamen saaledes, som er angivet S. 15, og kort efter Hovedexamen udgik 3 Disciple, nemlig J. T. Eilschou, M. Høegh og M. B. Husted, alle af 4de Klasse, uden at ville fortsætte Studeringerne. Til de tilbageblevne 60 kom ved det nye Skoleaars Begyndelse 11 nye Disciple, nemlig J. P. Gram (optagen i V. Klasse), M. B. Schmidt (IV. Kl.), M. M. Andersen og J. H. T. Nielsen (II. Kl.), C. B. Petersen, J. J. Kinch, M. S. S. Steenberg, S. N. J. Helms, M. H. F. Evers, C. C. Winding og H. P. Hansen (I. Kl.). Saaledes begyndte det nye Skoleaar 1864—65 med en Frekvents af 71 Disciple. I Marts Løb ere efternævnte 10 Disciple udgaaede: M. Marcus af VII. Kl., for at indsættes i Altona Gymnasium, J. N. Riis og T. C. de Fine Olivarius af VI. Kl., C. Johnsen og S. C. F. C. Lachmann af V. Kl., C. Kolvig, P. C. F. Borch og C. C. N. Lund af IV. Kl., C. L. Borch og J. P. Kall af III. Kl., med forskjellig Bestemmelse, saasom Anbringelse til et Haandværk, i Handelslære og til Landvæsenet eller til privat Undervisning. Derimod er der optaget 6 nye Disciple, nemlig: J. Bertelsen (V. Kl.), J. N. Mühlensteth og P. N. T. Diemer (III. Kl.), H. C. H. Wodder og B. Brummer (II. Kl.) og H. J.

Mühlensteth (I. Kl.). Discipeltallet ved de offentlige Examiner i Juli 1865 vil saaledes beløbe sig til 67, hvilke ere fordelte i de 7 Klasser paa følgende Maade:

VII. Klasse.

1. Ferslev, Hans Christian Lunov Baldemar, en Søn af Profurator Ferslev i Ribe.
2. Mamsen, Hans Anton, en Søn af Gaardejer H. Mamsen i Bønderby, Møgeltonder Sogn.
3. Vendsen, Knud Baldemar, en Søn af Skolens Rektor.
4. Riis, Sofus Charles, en Søn af Overlærer Riis i Ribe.
5. Nielsen, Frederik, en Søn af Stiftamtmand Nielsen i Ribe.

Disse 5 Disciple agte laar at indstille sig til Afgangsexamens anden Del. Som Privatist indstiller sig til samme Examen Nikolaj Nyholm, en Søn af Agent, Godsejer Nyholm i Kjøbenhavn.

6. Kolvig, Frederik, en Søn af svensk-norsk Vicekonsul, Kjøbmand Fred. Kolvig i Ribe.
7. Moe, Carl Julius, en Søn af Pastor Moe, Sognepræst til St. Catharinæ Menighed i Ribe.
8. Moe, Otto Friis, en Broder til Nr. 7.

VI. Klasse.

1. Besterby, Jens Christian Frederik, en Søn af afdøde Kæmmer Besterby i Ribe.
2. Engberg, Harald Laurig, en Søn af Pastor Engberg, Sognepræst til Hemmeth og Sønder Bium.
3. Andersen, Niels Andreas Christian, en Søn af afdøde Hospitalsforstander Andersen i Ribe.

4. Hansen, Carl Ludvig Otto, en Søn af Pastor Hansen i Rejsby.
5. Rosenstand, Holger Wilhelm, en Søn af Sparekassekasserer, Kammerassessor Rosenstand i Ribe.
6. Petersen*) Peter Nielsen, en Søn af Gaardejer P. N. Petersen i Haved, Rejsby Sogn.
7. Winding, Hans Kruse, en Søn af Gaardejer Winding i Haved, Rejsby Sogn.

Begjering om at underkaste sig Prøve i de i Frdn. af 30. Novbr. 1864 nævnte 5 Fag er modtagen fra Julius Christian August Willemann, en Søn af Kammerassessor Willemann i Kjøbenhavn.

V. Klasse.

1. Gram, Jørgen Petersen, en Søn af Gaardejer Gram i Rustrup.
2. Olsen, Erik Lassen, en Søn af Gaardejer Kjeld Petersen i Mønsbøl i Skjærbæk Sogn.
3. Sørensen, Søren Henrik Theodor, en Søn af Pastor Sørensen i Vestervedsted.
4. Lund, Alfred Frederik Wilhelm, en Søn af Herredsfoged Justitsraad Lund i Skjern.
5. Hansen, Christian Marius, en Søn af Møller Hansen i Ribe.

*) Denne Discipel, som ellers plejer at være den øverste i sin Klasse, indtager denne lavere Plads eller, rettere sagt, er uden Nummer, fordi han paa Grund af Sygdom ikke var med ved Halvaarsexamen, hvis Udfald bestemmer Pladsen for den sidste Halvdel af Skoleaaret. Ogsaa Nr. 7, P. N. Winding, i denne Klasse og Nr. 11, M. B. Schmidt, i IV. Kl., vare ved Sygdom forhindrede i at være tilstede ved Halvaarsexamen.

6. Bertelsen, Iver, en Søn af Husmand Bertelsen i Hammelev Sogn ved Haderslev, tidligere Discipel i Haderslev lærde Skole.

IV. Klasse.

1. Bjerrum, Jannik Petersen, en Søn af Farver N. J. Bjerrum i Melby, Skjærbæk Sogn.
2. Helms, Peter Georg, en Søn af Adjukt Helms i Ribe.
3. Lund, Frederik Vilhelm, en Søn af Lemmerhandler Lund i Ribe.
4. Moe, Frederik Emilius Gustavus, en Broder til Nr. 7 og 8 i VII. Kl.
5. Dgmundsen, Charles, en Søn af afdøde Distriktslæge Dgmundsen i Ribe.
6. Hansen, Nicolaj Fogtmann, en Søn af Gaardejer Chr. Hansen i Skanderup ved Kolding.
7. Kinch, Otto Peter, en Søn af Overlærer Kinch i Ribe.
8. Petersen, Oluf Halvor, en Søn af Herredsfoged Petersen i Holsted.
9. Kühnel, Theodor Sertus, en Søn af Pastor Kühnel i Nørstarup.
10. Carstens, Samuel Johannes, en Søn af Thingssriver Carstens i Haderslev.
11. Schmidt, Martin Valentin, en Søn af Gaardejer Schmidt i Østerlindet.

III. Klasse.

1. Schmidt, Cigil Jesper Bruun, en Søn af Amtsvejsinspektør, Lieutenant Schmidt i Ribe.

2. Thalbiger, Carl Heinrich August, en Søn af Kap-
tajn Thalbiger i Nyborg.
3. Kinch, Karl Frederik, en Broder til Nr. 7 i IV.
Klasse.
4. Hoyer, Christian Pedersen, en Søn af Gaardejer
Pedersen i Østerlindet.
5. Jensen, Jens Dinesen, en Søn af Kammer Jen-
sen i Ribe.
6. Jørgensen, Johan Frederik Hørling, en Søn af
Pastor Jørgensen i Vodder ved Ribe.
7. Rosenstand, Karl Frederik, en Broder til Nr.
5 i VI. Kl.
8. Moe, Jean Claus, en Broder til Nr. 7 og 8
i VII. Kl.
9. Reimers, Carl Carstens Johannes, en Søn af Fy-
sikuss Dr. med. Reimers i Gram.
10. Petersen, Baldemar Christian, en Broder til
Nr. 8 i IV. Kl.
11. Kühnel, Sofus Frederik, en Broder til Nr. 9 i
IV. Kl. (ikke studerende.)
12. Mühlensteth*), Johan Andreas, en Søn af
Pastor Mühlensteth, forhen Sognepræst i Bjolderup.
13. Diemer, Peder Nissen Tychsen, en Søn af Far-
ver og forhenværende Senator Diemer i Tønder.

*) Denne Discipel, som er indkommen i Skolen efter Halvaars-
examen, indtager paa Grund af sin tidligere Anciennitet denne
lavere Plads i Klassen. Det Samme er Tilfældet med Nr.
13 i denne Klasse, P. Diemer, og med Nr. 13 og 14 i II.
Kl., S. Vodder og B. Brummer samt med Nr. 8 i I Kl.,
S. Mühlensteth.

II. Klasse.

1. Nielsen, Niels Sørensen, en Søn af Skipper Clemen Nielsen i Dyby ved Varde.
2. Andersen, Morten Mathias, en Søn af Skibskaptajn Andersen paa Fano.
3. Nissen, Baldemar Beyer Brink, en Søn af Degn og Skolelærer Nissen i Bislinge Sogn i Fyen.
4. Gad, Christian Adolph Johannes, en Søn af Pastor Gad, Sognepræst i Darum.
5. Ferslev, Christian Vittusen, en Broder til Nr. 1 i VII. Kl.
6. Hansen, Preben, en Broder til Nr. 4 i VI. Kl.
7. Lachmann, August Henrik Emil Georg, en Søn af Gaardejer Lachmann i Føl.
8. Hansen, Carl Christian, en Broder til Nr. 5 i V. Kl.
9. Bergh, Wilhelm Albert, en Søn af Kancelliraad Bergh, Amtsforvalter i Ribe.
10. Nielsen, Julius Henrik Theodor, en Søn af Apotheker Nielsen i Skive.
11. Riis, Jens, en Søn af Gaardejer Riis i Nærup ved Varde.
12. Ferslev, Hans Sofus Julius, en Broder til Nr. 5 i denne Kl.
13. Wodder, Hans Christian Høegh, en Søn af afdøde Kjøbmand Wodder.
14. Brummer, Baldemar, en Søn af Ingeniørkaptajn Brummer i Ribe.

I. Klasse.

1. Steenberg, Andreas Sofus Schack, en Søn af Kammerraad Steenberg, Postmester i Ribe.

2. Kinch, Frederik Jacobsen, en Broder til Nr. 7 i IV. Kl.
3. Winding, Carl Christian, en Søn af praktiserende Læge Winding i Hoyer.
4. Peteresen, Erik Valdemar, en Søn af Distriktslæge Peteresen i Ribe.
5. Hansen, Hans Peder, en Søn af Skibskaptajn Hansen paa Fanø.
6. Helms, Søren Nicolaj Johannes, en Broder til Nr. 2 i IV. Kl.
7. Evers, Anton Henrik Frederik, en Søn af Llbrygger Evers i Ribe.
8. Mühlenteth, Henrik Jesen, en Broder til Nr. 12 i III. Kl.

Af disse 67 Disciple ere 17 fra Slesvig, 2 fra Fyen, 2 fra Fanø, 34 fra Byen Ribe, de øvrige for Størstedelen fra Ribes nærmere Omegn.

4. Om Forhøjelse af Skolepengene og Formindskelse af Fripladsernes Antal, samt om Skolepengenes Opkrævning.

Under 9de Marts 1865 er der fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udstedt følgende „Betjendtgjærelse om Forhøjelse af Skolepengene ved de offentlige lærde Skoler i Kongeriget Danmark samt om Forandring i Reglerne for Beneficieuddelingen ved samme Skoler m. v.“:

„Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hs. Maj. Kongen under 1ste d. M. allern. at bifalde, at Bestemmelserne om Skolebetalingen og om Fripladsers Bortgivelse samt Pengestipen-

diers Uddeling ved de lærde Skoler i Danmark maae for-
andres saaledes:

- 1) De ved Kgl. Resolution af 13. April 1859 — Be-
kjendtgjørelse af 4de Maj næstefter — fastsatte Skole-
penge forhøjes, derunder indbefattet Lyse- og Brænde-
penge, ved Metropolitanaskolen til 72 Rd. aarlig, og,
naar flere Brødre søge Skolen, til 60 Rd. og 40 Rd.,
henholdsvis for 2den og 3die Broder, ved de andre
lærde Skoler til 50 Rd. og, under samme Forudsæt-
ning, til 40 og 30 Rd., henholdsvis for 2den og
3die Broder.

Ved Kønne højere Realskole bliver under Skole-
betalingen at indbefatte de hidtil bestemte Lyse- og
Brændepenge, saaledes at Skolepengene blive 31 Rd.
aarlig, og naar flere Brødre søge Skolen, for 2den
Broder 23 Rd. og for 3die Broder 17 Rd. aarlig.

- 2) Det Antal Fripladser, som i Henhold til allerhøjeste
Resolution af 18de Oktober 1849 — Bekjendtgjørelse
af 29de f. M. — kan tildeles Disciple i de lærde
Skoler, nedsættes ved Metropolitanaskolen til 5 Pro-
cent og ved de andre Skoler (Kønne højere Realskole,
der tillige giver lærd Undervisning, ikke medregnet)
til en Sjettedel af det ved hvert Skoleaars Begyn-
delse i de enkelte Skoler værende Discipeltal.
- 3) Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet benyt-
diges allernaadigst til at uddele de til de lærde Sko-
lers Disciple henlagte Pengestipendier ogsaa til de
Disciple, som ikke have fri Skolegang.

Foranstaaende Bestemmelser træde i Kraft fra
23de Avgust 1865 at regne, dog saaledes, at de Di-
sciple, der allerede ere Gratistier, beholde fri Skole-
gang, forsaavidt de opfyldte Betingelserne for at be-

vare Beneficiet, og at som Følge deraf den ovenfor givne Bestemmelse om Indskrænkning af Fripladserne først fuldstændig kommer til Anvendelse, naar det dertil fornødne Antal af de allerede bortgivne Fripladser ved de enkelte Skoler ere blevne ledige.

Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende."

For Ribe Skoles Vedkommende ville saaledes for Fremtiden Skolepengene, derunder indbefattet Lyse- og Brændpenge (5 Rd.), for en enkelte Discipel være 50 Rd. (før 45 Rd.), og, naar flere Brødre paa eengang besøge Skolen, for 1ste Broder 3: den ældste eller den, som først er kommen i Skolen, 50 Rd., for 2den Broder 40 Rd., for 3die Broder 30 Rd., for 4de og 5te Intet; og Fripladsernes Antal, som før var $\frac{1}{3}$ af det hele Discipelantal, er nu nedsat til $\frac{1}{6}$ af samme.

Bed enhver Discipels Optagelse i Skolen betales endvidere eengang for alle 5 Rd. i Indskrivningspenge. For at erlægge disse fritages ingen Discipel, uden ved Overgang fra een kongelig lærd Skole i en anden; heller ikke skeer Fritagelse for at erlægge de aarlige Lyse- og Brændpenge, 5 Rd., hvilke betales i 1ste og 3die Kvar- tal af Regnskabsaaaret, hvergang med 2 Rd. 48 s.

Med Hensyn til Skolepengenes Erlæggelse er der foreskrevet i Forordningen angaaende de lærde Skoler af 7de November 1809 § 66:

„Skolepengene erlægges i fire Kvartaler. De indfræves forud i Kvartalernes Begyndelse, og, naar de eengang ere hævede, betales de i intet Tilfælde tilbage.“

Denne oprindelige Bestemmelse om Skolepengenes Forudbetaling ved hvert Kvartals Begyndelse er senere gjentagne Gange bleven indskræmpet, sidst ved følgende

Skrivelse fra den kongelige Direktion for Universitetet og de lærde Skoler af 1ste Marts 1845:

„Ved Circulaire til samtlige lærde Skolers Forstanderskaber af 17. Marts 1821 fandt Direktionen sig foranlediget til at indskærpe den i Forordningen af 7de November 1809 § 66 give Forfæst, at de bestemte Skolepenge skulle indkræves forud ved hvert Kvartals Begyndelse, og anmode til den Ende Forstanderskaberne om at paasee, at dette Bud nøjagtigen overholdes, og at alle de Disciples Skolegang suspenderes, for hvilke der ikke inden hvert Kvartals Udløb er erlagt det reglementerede Kontingent, dog at det i Forvejen betimeligen gives vedkommende Disciples Forældre eller Børgere tilkjende, hvilken Følgen vil blive, saasnart Skolekontingentet udebliver.

Direktionen finder sig foranlediget til paany at indskærpe denne Regel med Tilføjende, at samme bliver at anvende saaledes, at strax i Begyndelsen af hvert Kvartal indkræver Regnskabsføreren efter den hant af Skolens Rector meddelte Fortegnelse samtlige Skolekontingenter hos vedkommende Forældre eller Børgere med Betydning, at han, saafremt Betalingen ikke inden Maanedens Udgang er erlagt, er forpligtet til ufortøvet at indtale Fordringen ved Domstolene, og dersom Betalingen med alle paaløbne Omkostninger ikke inden Kvartalets Udløb er indkommet i Skolens Kasse, vil vedkommende Discipels Skolegang fra næste Kvartals Begyndelse være suspenderet. Disse Forholdsregler blive verester saavel af Regnskabsføreren som af Skolens Rector, enhver for sit Vedkommende, nøjagtigen at efterleve.“

5. De i Skoleaaret gjennemgaaede Pensa, Lære- og Læsebøger.

Religion.

VII. Kl. Lucas's Evangelium Kap. 1—14 læst i Grundsproget. Liscos Troesbekiendelse forfra til Christi profetiske Embede, dog med endel Forbigaaelser. Lejlighedsvis ere Skildringer af Kirkens Historie meddelte.

Dimittenderne have desuden repeteret største Delen af de i forrige Skoleaar lærte Afsnit af det nævnte Evangelium og af Troesbekiendelsen. •

VI. Kl. Hele Bibelhistorien er gjennemgaaet efter Herslebs Lærebog og mundtlig Fortælling, samt med stadig Benyttelse af Bibelen selv.

V. Kl. Balslevs Lærebog: Troen, Bønnen og Sakramenterne. Herslebs Bibelhistorie fra „3die Periode i Jesu Liv“ til Bogens Ende. Ogsaa i denne saavel som i de tre følgende Klasser er det nye Testamente stadig blevet benyttet i Timerne.

IV. Kl. Balslevs Lærebog: Sakramenterne, samt forfra Bogen til Opholdelsen. Assens's Bibelhistorie: fra Fangensfabet i Babylon til Jesu andet Ophold i Jerusalem paa Jødernes Fest. Til hver Religionstime ere et eller to Vers lærte udenad efter „Psalmebog for Kirke- og Høusandagt.

III. Kl. Balslevs Lærebog: Troen og Bønnen. Assens's Bibelhistorie forfra til Vortførelsen til Babylon. Psalmer som i 4de Klasse.

II. Kl. Balslevs Lærebog: forfra til 1ste Troesartitel. Det nye Testaments Bibelhistorie efter Daugaards Udtog og mundtlig Fortælling. Psalmer som i 4de Kl.

I. Kl. Det gamle Testaments Bibelhistorie og Be-

gyndelsen af det nye Testaments (indtil Apostolens Udvalgelse) efter Dangaards Udtog og mundtlig Fortælling. Luthers Katekismus. Psalmeverk ere lærte dels af Skolens Morgensange, dels af „Psalmebog for Kirke- og Husandagt“.

Dansk.

VII. Kl. En Udsigt over den danske Litteraturhistorie indtil 1766 er meddelt mundtlig og dernæst repeteret efter Thortsens Lærebog. Der er blevet forelæst: Stykker af Egils Saga, Saxe, Snorre, mange af Middelalderens Folkeviser, Stykker af den gamle Rævebog. Til Oplæsning er benyttet Holbergs „Peder Paars“ og „Ulykses von Ithacia, samt Flors Haandbog i den danske Litteratur, som er gennemgaaet forfra indtil S. 142. Nogle enkelte Timer ere anvendte til at læse lidt Svensk. 19 Stile.

VI. Kl. Flors Haandbog i den danske Litteratur S. 9—39, 56—288. Desuden er der forelæst af Holbergs og P. M. Heibergs Komoedier, samt de to første Sange af Baggens Thora. Hver af Klassens Disciple har lært et Digt til Recitation. 26 Stile. Fire af Disciplene have i en særskilt Time gennemlæst Fridrikssons islandske Læsebog S. 1—52.

V. Kl. Den nordiske Mythologi efter Winthers Haandbog er gennemgaaet og forklaret jevnledes med Læsningsgen af „Nordens Guder“, en kort Oversigt over den lyriske og dramatiske Digtart meddelt efter Dorph, og nogle Digte ere lærte udenad. Til Stileopgaver, der besvares 1 Gang ugentlig, ere valgte historiske Sujetter, selvdigtede Fortællinger, Dispositioner og Drdsprog.

IV. Kl. Holsts Læsebøger ere benyttede til Oplæsning,

Analyse og Indøvelse af Borgens Vejledning, 21de—25de Lektion, 6 Digte ere lærte udenad og 1 Stil skreven om Ugen af fortællende eller beskrivende Indhold.

III. Kl. Holsts profaiske (S. 1—120) og poetiske Læsebøger ere benyttede til Dplæsning, Gjenfortælling og Analyse. Kinchs Sproglære er repeteret. En Time om Ugen har været anvendt til Stiløvelser efter Borgens Vejledning, til Udarbejdelse, af foresatte Opgaver eller til at gjennemgaa de hjemmestrevne Stile, som bestode i Gjengivelse af Fortællinger, Oversættelse fra Fransk og Omsætning af Vers til Prosa. 8 Digte ere lærte udenad.

II. Kl. Funch-Røgind-Warburgs Læsebog S. 149—279 er brugt til Læseøvelse. Digtene Nr. 34, 44, 49, 52, 54, 55 samt Grundtvigs „Jylland“ og Winthers „Ridder Kalv“ ere lærte udenad til Recitation. 2 ugentlige Diktatstile.

I. Kl. Samme Læsebog forfra til S. 149 er anvendt til Øvelse i Læsning og Gjenfortælling tilligemed Digtene Nr. 41—44 og 47. Digtene Nr. 1, 3, 7, 12, 15, 17, 22, 28, 50, 51 ere lærte udenad til Recitation. 3 ugentlige Diktatstile, undertiden flere.

Indst.

VI. Kl. Hjorts Læsebog, profaisk Del: S. 412—65, 507—82; poetisk Del: S. 82—98, 109—50, 157—71. Fibigers deutsche Anthologie: S. 138—45, 153—70, 313—26. En eller to Gange om Maanedens have Disciplene opgivet et Stykke, de særskilt have læst af en eller anden god tydsk Forfatter. Nogle Partier af Formlæren ere repeterede efter Hjorts større Grammatik. Laaffe: Et Par Kapitler af den tydske Syntax. Mundtlig Stil en gang om Ugen efter Lorenzens Opgaver (omtrent $\frac{1}{2}$ Side).

Efter disse Opgaver ere ogsaa skriftlige Stile udarbejdede, indtil Julen een hver Uge — som oftest skreven hjemme — hvorimod der efter Publikationen af Ministeriets Bekjendtgjørelse af 30. Novbr. 1864 kun er bleven skreven en Stil hver anden Uge, og det altid paa Skolen.

Denne sidste Bemærkning om Stilskrivningen i de tvende Halvaar gjælder ogsaa for de tre følgende Klassers Vedkommende.

V. Kl. Hjorts Læsebog, prof. Del: S. 146—59, 288—326, 333—37; poet. Del: S. 1—8, 23—65, 72—81. Hver Maaned have Disciplene særskilt opgivet et mere frit valgt Pensum, af lettere Prosa (Rejsebeskrivelser o. Lign.). Formulæren er repeteret efter Hjorts større Grammatik. Af Wolles Materialier til at indøve Syntaxen er den sidste Halvdel læst. Stile efter Lorenzens Opgaver (se ovenfor under 6te Klasse).

IV. Kl. Hjorts prof. Læsebog: S. 164—83, 185—208. Formulæren efter Hjorts større Grammatik. Første Halvdel af Wolles Materialier til Ordfojningslæren. Stile efter Lorenzen, hver eller hver anden Uge (se under 6te Klasse).

III. Kl. Hjorts prof. Læsebog: S. 5—40. Samme Forf.'s mindre Grammatik. Af Wolles Materialier til at indøve Formulæren Afsnittene VIII, XIV, XV. og XVII til S. 73. Hver eller hver anden Uge er en Stil skreven (se under 6te Klasse), til hvilken Dansten er bleven dikteret og Vanskelighederne iforvejen gennemgaaede med Disciplene.

II. Kl. Rung's Læsebog for de lavere Klasser: S. 117—139, 145—197. Digtene Nr. 12, 13, 27 og 50 ere lærte udenad. Sproglæren er læst efter Hjorts mindre Lærebog, og i Forbindelse dermed er den danske Sprog-

lære gennemgaaet efter Kinchs Lærebog. Den tydske Sproglære er indøvet ved Hjælp af Wolles „Materialier“. En Time om Ugen er anvendt dels til Diktat, dels til Dypskrivning af de tidligere læste Stykker af Wolles „Materialier“.

I. Kl. Kung's Læsebog: S. 1—27, 34—79, 95—117. Digtene Nr. 1, 3—9, 11 lærte udenad. Efter Kinchs danste og Hjorts mindre tydske Sproglære er læst det Vigtigste af Sætningslæren, dernæst af Ordenes Bøjning i Dansk og Tydsk. I den senere Del af Aaret et Diktat om Ugen.

Franst.

VII. Kl. Victor Hugo: Bug Jargal S. 126 til Enden, og Emile Souvestre: dans la prairie, c. 100 Eider.

VI. Kl. Borrings Etudes littéraires, S. 249—323, 379—401. Lærens Extemporallæsning, S. 234—362. De vigtigste Partier af Grammatiken efter Abrahams ere repeterede. En Time om Ugen er anvendt til Revision og til at høre Disciplene i deres Udenomslæsning.

V. Kl. Etudes littéraires, S. 105—133, 158—191, 217—238. Formlæren er repeteret og af Syntaxen Reglerne for Participiernes og Pronomernes Brug samt for Ordfølgen gennemgaaede og repeterede (Abrahams). Af Sibberns 2den Del Stykkerne 14, 21, 29, 31, 35, 41, 45 og 46. En Time om Ugen er anvendt til Stiløvelser og til at høre Disciplene i deres Udenomslæsning.

IV. Kl. Borrings Læsebog for Mellemklasser, S. 151—158, 201—263. Af Jagerslevs Grammatik er Formlæren repeteret, Syntaxen gennemgaaet og repeteret indtil Participiernes Brug. Af Sibberns 1ste Del de ulige Nr. fra 51—79.

III. Kl. Borrings Læsebog for Mellemklasser, S. 74—143. Af Jengerslevs Grammatik hele Formulæren. Af Mhus Lærebog udvalgte, fortrinsvis danske Stykker fra 79—155.

II. Kl. Borrings **Manuel**, S. 1—29, 81—97, 99—102, 117—127. De første 73 Stykker af Mhus Lærebog. Det vigtigste af Formulæren, navnlig Artiklen, Pronomerne og Konjugationerne indtil de uregelmæssige Verber er gennemgaaet efter Jengerslev.

Latin.

VII. Kl. Dimittenderne opgive til Afgangsexamen: Cicero: De 4 katilinariske Taler og Taler *pro Roscio Am.*; disput. *Tuscul.* 1., 2. og 5. Bog. Livius 1. og 3. Bog. Tacitus: *Agricola* og *Germania*. Horats: *Oderne* 1. og 2. Bog, *Brevene* og *ars poëtica*. Virgil: *Æneiden*s 3 første Bøger.

Af hele Klassen er iaar læst det ovennævnte Pensum af Livius, Tacitus, Horats's *Oder*, *ars poëtica* og 1. Sang af *Æneiden*. Til Extemporallesning er benyttet „Nlemmers Udvalg af Selvalderens profaiske Forff.“ og Tacitus's *Agricola* og *Germania*. Madvig's latinske Grammatik er repeteret. Det Vigtigste af Tregders lat. Litteraturhistorie er læst; ligeledes af Bojesens *Haandbog* i de romerske Antikviteter. Der er skrevet to Stile ugentlig — i det Hele c. 70 —, den ene paa Skolen uden Hjælpe-midler (i den sidste Halvdel af Skoleaaret dog med Brug af Jengerslevs dansk-latinske *Ordbog*), den anden hjemme; hver anden Uge istedetfor Stilen paa Skolen en Version. Til disse *Ovelser* er benyttet „Henrichsens *Opgaver til latinske Stile*“, Sammes „*Opgaver til Overs. fra Latin*“ samt *Opgaverne* til de afholdte Afgangsexaminer. Til

mundtlig Doversættelse ere Henrichsens ovennævnte Bøger benyttede. Ældste Afdeling af Alasfen har haft en særskilt ugentlig Repetitions-Time.

VI. Kl. Cicero: 2., 3. og 4. katilinariske og 1. philippiske Tale. Livius: 5. Bog. Virgil: Æneidens 6. Sang. Madvigs lat. Gr. fra § 411 (*Supinum*) til Enden; repeteret fra Syntarens Begyndelse (§ 207) til § 371 — c. 70 Stile og Versioner dels hjemme, dels paa Skolen. En Time ugentlig er anvendt til mundtlig Doversættelse fra Dansk til Latin. Til de skriftlige Øvelser er anvendt Trojels „Materialier“ 2. Udg. S. 123—132, S. 189—217, og Cæsars bell. Gall. 7. Bog.

V. Kl. Cæsars bell. Gall. III. IV. Ciceros 4 Taler imod Catilina. Af Dvids Forvandlinger efter Blochs Udvalg Stykkerne: Niobe, Dædalus og Meleager. Kurssorist er læst Cæsars bell. Gall. V. Af Madvigs Sprog-lære (4de Udgave) er læst Ordføjningslærens 2det Affnit, Kap. 1—6, og hele Formlæren (med Undtagelse af Ord-dannelseslæren) er paany gennemgaaet. 2 Stile ere skrevne om Ugen, den ene paa Skolen, den anden hjemme, dels efter Trojels, dels efter Jngerslevs „Materialier“. De samme Bøger ere benyttede til mundtlig Extemporal-Doversættelse 2 halve Timer om Ugen. De skrevne Stile ere senere foresatte til mundtlig Gjentagelse.

IV. Kl. Bergs og Møllers lat. Læsebog 1. Del (2. Udgave). S. 53—76 (endel Exempler, saavel danske som latinske, ere forbigaaede). De danske Stykker ere oversatte mundtlig og skriftlig. Cæsars bell. Gall. 3. og 4. Bog; „Udvalgte Fabler af Phædrus“ (Møller og Thomsen) Fab. 33—60 (384 Linier). Første Affnit af Ordføjningslæren efter Madvigs Gram. 4. Udg.; desuden er Formlæren repeteret. 2 Stile om Ugen, en paa Skolen og en

hjemme, efter Trojels Materialier S. 133—137, 159—180. Mundtlig uden Forberedelse er oversat i en Time ugentlig fra Begyndelsen til S. 65 (a-Stykkerne i samme Bog).

III. Kl. Berg og Möllers Læsebog S. 1—42, 45—53, 55—56. Fra S. 11 af er dog den største Del af de danske Exempler kun benyttede til skriftlige Øvelser paa Skolen, og fra S. 24 af er ogsaa en stor Del af de latinske Exempler forbigaaede. Madvigs Sproglære: Det Væsentligste af Bøjningslæren, indbefattet Navneordenes Køn og Udsagnsordene med afvigende Perf. og Sup. Det Meste af 3 ugentlige Timer er anvendt til skriftlige og mundtlige Øvelser. •

Græsk.

VII. Kl. Dimittenderne opgive til Afgangsexamen: Herodot: 5te og 6te Bog; Plato: **Apologia Socratis & Crito**; Xenophon: **Mem. Socratis**, 1ste og 2den Bog; Homer: Iliadens 6 første Sange.

Yngste Parti har læst det samme Pensum i Herodot og Xenophon, som Dimittenderne opgive, og i Homer har det læst Iliadens 10de Sang.

Tregders græske Formlære er repeteret; Ordføjningsregler ere dels mundtlig meddelte under Forfatterlæsningen, dels er der skeet Henvisninger til Madvigs Syntax. Tregders Mythologi er repeteret; Bojesens Antifviteter og Tregders Litteraturhistorie ere benyttede stykkevis. Et Kursus i den gamle Geografi efter Kønigsfeldt.

VI. Kl. Xenophon: **Anabasis**, 3die Bog, **Mem. Socratis**, 1ste Bog. Homer: Odysseens 1ste Sang fra B. 220, 2den og 3die Sang. Tregders græske Formlære. Af Tregders Mythologi de 3 første Kapitler. Grækenlands og Lille-Asiens Geografi efter Kønigsfeldt.

V. Kl. Blochs Læsebog fra S. 34 til Enden; derefter 3die Bog af Xenophons *Anabasis*. I Homer er af Odysseens 4de Sang læst de 155 første Vers. Bergs Grammatik indtil den alfabetiske Fortegnelse over Afvigelserne i Udfagnsordenes Bøjning.

IV. Kl. Græsk Læsebog af C. Berg: 1ste Afdeling (3. Udgave) til S. 46 med Forbigaaelse af nogle græske og omtr. Halvdelen af de danske Exempler. De læste danske Exempler ere indøvede baade mundtlig og skriftlig. Græsk Formlære af C. Berg (3. Udg. af Schema til Græsk Formlære) til § 109; mange Anmærkninger ere forbigaaede.

Hebraisk.

VII. Kl. A. De befalede 40 Kapitler af Genesis. Whittes Grammatik.

VII. Kl. B. Genesis 1—20. Formlæren efter Whitte.

Historie.

VII. Kl. Oldtidens Historie efter Bohr, Danmarks Historie efter Allen, Norges og Sverrigs Historie efter Bohr. Dimittenderne have repeteret Middelalderens og den nyere Tids almindelige Verdenshistorie efter Bohrs Lærebog.

VI. Kl. Verdenshistorien 1715—1815 efter Bohrs Lærebog, Thriges Oldtidshistorie indtil Epaminondas.

V. Kl. Verdenshistorien fra Reformationen indtil 1789 efter Bohrs Lærebog.

IV. Kl. Middelalderens Historie efter samme Bog.

III. Kl. Oldtidens Historie efter Bohr.

II. Kl. Middelalderens og den nyere Tids Historie efter Kosod.

I. Kl. Udvalgte Stykker af Oldtidens Historie efter Bohr.

Geografi.

VI. Kl. Hele Geografien efter Ingerslevs større Lærebog.

V. Kl. Europa, Sydamerika, Australien.

IV. Kl. Asien, Afrika, Nordamerika.

III. Kl. Europa indtil Tyrkiet.

II. Kl. Hele Geografien efter Ingerslevs mindre Lærebog.

I. Kl. Europa efter samme Bog.

Naturhistorie.

VI. Kl. Krybdyr, Padder og Fisk, Bløddyr og Leddyr efter Lützens større Lærebog; Repetition af hele Zoologien og Botanikken (den sidste efter Dreier).

V. Kl. Mennesket, Pattedyr og Fugle efter Lützens større Bog.

IV. Kl. Petits Botanik fra Hælfronede til Planternes Fordeling.

III. Kl. Den terminologiske Indledning, Linnés System og Fentalsplanterne efter Petit; desuden Dvælses i at bestemme Planter.

II. Kl. Krybdyr, Padder og Fisk samt Leddyr efter Lützens mindre Bog; desuden i Slutningen af Aaret nogle Dvælses i at bestemme Planter.

I. Kl. Mennesket, Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Padder efter Lützens mindre Bog.

Naturlære.

VII Kl. A. Ørstedes Lærebog i Naturlærens mekaniske Del fra Bestemmelsen af Luftens Vægtfylde og ud

til „Stemmeorganet og Høreorganet“. Petersens Lærebog i den kemiske Del fra den galvaniske Strøms Virkninger til Meteorologien. Astronomien efter Jørgensens Lærebog.

VII Kl. B. Den mekaniske Del efter Orsted forfra til „Almindelig Bevægelseslære“, dog med Forbigaaelse af Højdemaalingen. I den kemiske Del er læst efter Petersen forfra til den elektrokemiske Theori.

Geometriske Discipliner.

VII Kl. A. Plantrigonometrien efter Ramus's Lærebog. Repetition af Geometrien og Stereometrien.

VII Kl. B. Stereometri efter Ramus. Trigonometrien efter Ramus til Udviklingen af Formlerne $\sin. 2x$, $\cos. 2x$. osv.

VI. Kl. Efter Munds's Geometri (5te Udgave) er læst 345—371, 377—382, 386—403 samt Afsnittet om Chorders Beregning, 303—313, og Cirkelperiferiens Beregning, 314—320, og geometriske Konstruktioner efter algebraiske Udtryk, 330—344. Hele Geometrien er repeteret efter samme Lærebog.

V. Kl. Munds's Geometri fra Cirkelen til Chorders Beregning med Forbigaaelse af 261—264, samt gjennemgaaet Konstruktioner, 321—329. Geometrien er repeteret forfra.

IV. Kl. Munds's Geometri forfra læst og repeteret til Cirkelen med Forbigaaelse af 30—39.

Arithmetik og Regning.

VII Kl. A. Rækker, sammensat Renteregning og Anuiteter efter Berg.

VII Kl. B. Ligninger med flere Ubekjendte, Ligninger af 2den Grad, Ophævelse af den dobbelte Irrationalitet og Logarithmer.

Hver af VII. Klāsſes to Afdelinger har havt 10—12 mathematifſke Dpgaver maanedlig til Udarbejdelse hjemme. I det ſidſte Halvaar ere de vanſteligere Dpgaver forud blevne gjennemgaaede paa Skolen, 1 Gang hver Maaned er 1 Time anvendt paa Skolen til at beſvare en Beregnings-Dpgave eller gjengive et Bevis.

VI. Kl. Steens elementære Algebra fra 11 til Logarithmer. Arithmetiken er repeteret forfra. Klāſſen har havt 7—8 mathematifſke Dpgaver maanedlig til Udarbejdelse hjemme.

V. Kl. Efter Steens Arithmetik Proportioner og Decimalbrøf med Benyttelse af Steens Dpgaver. Af Steens Algebra er læſt 1—10. Arithmetiken repeteret.

IV. Kl. Steens Arithmetik og tilhørende Dpgaver, de ſidſte til Proportioner.

III. Kl. Steens Arithmetik til Proportioner. Efter Mundts Regnebog Brøf og Reguladetri. Hovedregning 1 Gang om Ugen.

II. Kl. Efter Jakobsens Regnebog er gjennemgaaet Brøf i de 4 Species med blandede Dpgaver, Reſolution og Reduktion, og tildels Reguladetri med Brøf. Til Reſolution er givet Dpgaver paa Skoletavlen efter Urſins og Rabens Regnebøger. En Time ugentlig er anvendt til Hovedregning.

I. Kl. Efter Jakobsens Regnebog er gjennemgaaet blandede Dpgaver i de 4 Species i benævnte Tal og Reguladetri med hele Tal; tildels ogſaa Brøf. Ved Reſolutionen er gaaet frem ſom i forrige Klāſſe. Til Hovedregning er anvendt 1 Time ugentlig.

Tegning.

III. Kl. Geometriſt Tegning, væſenligt efter Hetsch's

og Urjui's Begyndelsesgrunde. Læreren har affat Figuren som Fortegning paa Klassens store Tavle.

II. Kl. Af Høsteds Vejledning til Tegnekunstens allerførste Grunde ere 2det og 3die Hefte blevne benyttede.

I. Kl. Høsteds Vejledning, 1ste, 2det og 3die Hefte ere blevne benyttede.

I den særskilte frivillige Tegnetime have 11 Disciple af 3die, 4de, 5te og 6te Klasse deltaget. Ogsaa her er Høsteds Tegneapparat blevet benyttet. Dog har et Par af Disciplene mest udført geometriske Tegninger, et Par andre have tegnet efter antike Ornamentter og efter Hetsch's Fortegninger for Haandværkere.

6. Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

Siden Beretningen i forrige Aars Program har Bibliotheket modtaget følgende Tilvært dels ved Forsendelser fra Kultusministeriet, dels ved Indkjøb hos Boghandlere og paa Auktioner.

A. Nyere Sprogs Litteratur.

(Bang, D.): 101 Gaader og Charader. Zulegave for 1861. Kbhv. 1861.

(— —) Gud veed, hvortil det er godt! Af N. N. Kbhv. 1861.

(— —) Manden bedre end hans Nygte. Et Digt af 101. Kbhv. 1862.

Blache, H. H.: Arosia, en Samling af Alvor og Skjemt. Kbhv. 1862.

Broby, Erik: Modersmaalets Sproglære og Rettskrivning. Kbhv. 1864.

- Erstlev: Supplement til Forfatter-Lex. S. 11.
- Frikner, J.: Ordbog over d. gl. norske Sprog. S. 5. 6.
- Hammerich, Martin: Ewalds Levnet, mest efter hans egne Meddelelser. Kbhv. 1860.
- Holbergs (Ludvig) Helte-Historier. Udg. af F. L. Liebenberg. I.
- (Holbergiana) Kjøbenhavnske Samlinger af rare, Trykte og Utrykte Piecer. B. 1. Holbergiana. (Udg. ved Wille Høyberg.)
- Larsen, N.: Svensk Ordbog for Danske og Norske. Kbhv. 1835.
- Ljunggreen, Gustav: Svenska dramat indtil slutet af sjutonde århundradet. Lund 1864.
- Maaanedsskrift (Dansk). Aargangene 1863—1864. 1865, S. 1—5.
- Molbeck, C.: Dansk Glossarium. S. 5.
- Müller, L. C.: Samlede Smaa skrifter. Kbhv. 1864.
- Møller, P. L.: Det nyere Lytspil i Frankrig og Danmark. Kbhv. 1858.
- Nilsson, S.: Skandin. nordens urinvånare. 2dra uppl. Bronsåldern III. med Tillæg.
- Overfigt over Videnskab. Selsk. Forhandl. 1862, S. 7. 1863, S. 5—8. 1864, S. 1. 2.
- Plenge, J. C. L.: Anvisning til methodisk ordnede Øvelser til Brug ved Udarbejdelser i Modersmaalet. Kbhv. 1863.
- Tidskrift (Nordisk Univers.) IX, 2. 3. X. 1.
- Welhaven, J. S.: Ewald og de norske Digtere. Christiania 1863.
- Wergelands (Henrik) Samlede Skrifter. Udg. af Hartv. Rasmussen. D. 1—9. Christiania 1852—1864.
-

Revue des deux mondes. T. 25—30. 43—48.

Worcester, Joh. E.: Dictionary of the english language.
London 1859, 4to.

Barciann, S. P.: Theoretisch-praktische Grammatik der
romänischen Sprache. Zweite verbess. Aufl. Ger-
mannstadt 1862.

B. Græsk og Latinsk Filologi.

Geographi Græci minores. E codicibus recognovit —
illustravit Car. Müllerus. Vol. I—II. Parisiis 1855.
61. Acced. Tabulæ.

Lucians Timon, Anacharsis, Piscator, Scaromenippus —
erklært von G. F. Gysell u. C. Weismann. Heft
1. 2. Cassel 1848.

Pausaniæ discriptio Græciæ. Recogn. Lud. Dindorfus.
Græce et Latine. Parisiis 1845.

Platonis Werke. Griech. u. Deutsch usw. Verlag von W.
Engelmann. B. 1—4. 18.

Plutarchi vitæ. Secundum codices recogn. Th. Doehner.
Græce et Latine. Vol. I. II. Parisiis 1857. 62.

Plutarchi scripta moralia. Ex codd. — emend. Fred.
Dübner. Græce et Latine. Vol. I. II. Parisiis 1856.

Plutarch's Werke, übersetzt. B. 1. 38. 40—49. (Griech.
Prosaiker in neuen Uebersetz. Herausgeg. von Osiander
u. Schwab.)

Strabonis geographica. Græce cum versione reficta. Cur.
C. Müllero et F. Dübnero. Parisiis 1853.

Xenophons Kyropaëdie. Mit erklär. Anmerk. usw. von K.
Jacobi. Leipzig 1843.

Xenophons Memoiren. Mit Einleit. u. Anmerk. von Mor. Seyffert. Brandenburg 1844.

Stoll, H. W.: Anthologie griechischer Lyriker für die obersten Classen der Gymn. mit Einleit. u. Anmerk. Hannover 1851.

Buttmann, A.: Grammatik des neutestamentlichen Sprachgebrauchs. Berlin 1859.

Berg: Græst-Danst Ordbog. S. 10.

Pingel, Joh. Vict.: De gigantibus fabularum Cræcarum. Hauniæ 1864.

Stephani (H.) Thesaurus Græcæ lingvæ. Vol. I, fascic. 13. Vol. VIII., fascic. 8.

Horatius (D.) Flaccus Oder og Jubeldigt. Dversj. og opl. af L. D. Kiær. Kbhvn. 1862.

Livii (T.) hist. Roman. etc. ex recensione Madvigii. IV, 1.

Becker, W. M.: Gallus oder römische Scenen aus der Zeit Augusts. Dritte Ausg. von W. Rein. Leipzig 1863.

Caumont: Abecédaire ou rudiment d'archéologie. (Ère Gallo-Romaine). Paris 1863.

Philologus. XXI, 2. 3. 4. XXII, 1. 2.

D. Pædagogik. Undervisningsvæsen.

Gosch, C. C. M.: De lærde Skolers Undervisningsplan. Kbhvn. 1865.

Indbydelseskrifter:

1. Fra Kbhvns. Universitet for 1864: S. N. Madvig: Befalingsmændene og Jorfremmelsesvilkaarene i den

romerske Hær. osv. — F. L. J. Gram: Om Egtepagter efter dansk Ret.

2. Fra Skolerne i Danmark for 1864: Aalborg Kathdsk. (H. Schmidt: Araberne i Europa). — Aarhus Kathdsk. (Ed. Erslev: Prøver af en almindelig Geographie til Skolebrug). — Borgerdydsskolen paa Kristianshavn. (M. Hammerich: Danmarks og Norges Litteratur i kort Overblik). — Do. i Kbhvn. — Frederiksborg L. Sk. (Mindeord om H. M. Flemmer). — Helsingør høj. Realsk. — Herlufsholms L. Sk. (C. Ristov: Et Stileprøven i fremmede Sprog nødvendig ved Afgangs-examen). — Horsens L. Sk. — Metropolitan sk. — Nykjøbing Kathdsk. (F. Th. Nielsen: Nygræst Formlære). — Odense Kathdsk. (Bidrag til Skolens Hist., 7de H.) — Randers L. Sk. (F. J. Møller: Et Par Ord om den første Undervisning i Latin og de levende Sprog). — Ribe Kathdsk. — Roskilde Kathdsk. (Broager: Nogle Cirkelen og Kuglen vedkommende Læresætninger). — Rønne høj. Realsk. — Slagelse Realsk. (K. H. Schow: Nogle Sætninger om Proportioner). — Sorø Akademis Sk. (B. Heise: Om Dpfatningen af Højsangen). — Latin- og Realsk. i Store Kongensgade (L. Dve Kiær: Maal. Midd. Begrændsning). — Det von Westenske Institut. — Viborg Kathdsk. — Reykjavik Latinsk.
3. Fra norske Skoler for 1863: Arendals Middelsk. og Realsk. (Edv. Wittrup: Om det Engelske *slang* og *cant*). — Kristiania Kathdsk. (J. Løkke: Bidrag til Bestemmelsen af Modus i de afhængige Udsagnsætninger og Spørgesætninger i Tydsk). — Kristiansands Kathdsk. (P. M. Clausen: Kubikrodudregning og Løsning af kubiske Ligninger). — Molde Middelsk.

- og Realfk. — Stavanger I. og Realfk. (Katalog over Sk. Bibliothek). — Trondhjems Kathdsk. (J. Weisfe: Bemærkn. om Undervisn. i norsk Stil i de lærde Skolers højere Klasser).
4. Fra svenske Skoler for 1863: Carlskrona. — Christianstad (C. F. von Sydow: *Fevdalismens olika skaplynn och Följder i Frankrige och England*). — Falun (A. Th. Broman: *De ingenio et moribus Socratis commentatio*). — Gefle. — Goteborg (A. D. Heurlin: *Bidrag til Hvidtfeldska Stipendii-Stiftelsens historia 1762—1814*). — Helsingborg (A. F. Wimmercranz: *Reseberättelse*). — Hudiksvall (B. J. Engström: *Om hela factorer i hela tal*). — Jönköping. — Kalmar. — Karlstad. — Linköping (C. Widmark: *Reseberättelse*). — Luleå (B. J. Widmark: *P. Ovidii Nasonis Epistola XVIII Heroidum: „Leander Heroni“, metrisk öfversatt*). — Lund (A. J. Collin: *Recherches sur les diphtongues françaises*). — Malmö. — Norrköping. — Nyköping. — Skara. — Stockholms Gymnasium (G. N. Nabe: *Om bildning såsom skolundervisningens uppgift*). — Nya elementarskolan i Stockholm. — Strengnäs. — Umeå. — Upsala (M. M. Floderus: *Reseberättelse*). — Wenersborg. — Westervik. — Westerås. — Verjo. — Wisby (C. Cramer: *Reseberättelse*). — Örebro (J. C. Strömberg: *Om konung Johan III såsom liturgisk reformator*). — Östersund.
5. Fra svenske Skoler for 1864: Carlskrona. — Christianstad (S. G. Cavallin: *Reseberättelse*). — Falun (B. J. Sundstén: *Reseberättelse*). — Gefle (C. F. Wiberg: *Reseberättelse*). — Goteborg. — Helsingborg. — Hernösand. — Hudiksvall (J. A.

Wistrom: *Naturalhistoriska anteckningar under vandringar i Hudiksvall-trakten etc.*). — Jönköping (C. J. Montelin: *Om Skottlands Läroverk. Reseberättelse*). — Kalmar (P. Sjöbring: *Reseberättelse*). — Karlstad. — Linköping. — Luleå. — Lund. — Malmö. (W. Klein: *Om ritkonsten*). — Norrköping. — Nyköping. — Skara. — Stockholms Gymnasium (L. L. N. Nulin: *Homeriska excursor*). — Nya elementarskolan i Stockholm (J. G. Köhler: *Några ord om undervisningen i Teckning*). — Strengnäs. — Umeå (C. J. Dahlbäck: *Om logikens studium vid elementarläroverken*). — Uppsala. — Wenersborg. — Westervik. — Westerås. — Werjō (N. J. Scheuz: *Om undervisningen i Botauik vid Elementarläroverken*). — Wisby. — Örebro. — Östersund (C. A. Selberg: *Förteckning öfver Ö. Elementarskolas mynt och medaljer*).

Registur yfir bókasafu hins lærda skóla i Reykjavík.
Reykjavík 1862.

Tidskrift for Philologi og Pædagogik. V, 3. 4. V, 1. 2.
Ussing, J. L.: *De lærde Skolers Undervisningsplan osv.*
Kbh. 1864.

E. Theologi.

Funch, J. C. B.: *Bibelsk Geographie for Skolen og Hjemmet.* Kbh. 1864.

G. Geografi.

Both, L.: *Kjøbenhavn, historisk-topografisk beskrevet.* Kbh. 1865.

Botin, Anders: *Beskrifning om Svenska Hemman och Jorda-Gods. Första Delen, Om Hemman i allmänhet.* Stockholm 1798. 4to.

- Diplomatarium Flensborgense.** Samling af Aftstykker til Staden Flensborgs Hist., udg. af H. C. P. Sejdellin. I, 1. 2. Kbh. 1864. 1865.
- Meddelelser (Statistiske). B. 2.
- Münter, Fred.: Efterretninger om begge Sicilierne, samlede paa en Reise i disse Lande i Aarene 1785 og 1786. D. 1. 2. Kbh. 1788. 90.
- Schytte, N.: Kortfattet Beskrivelse over Aarhus Domkirke. Aarhus 1835.
- Tableværk (Statistisk). 3die Række. B. 3.
- Trap, J. P.: Stat.-topogr. Beskriv. over Hertugd. Slesvig. H. 8. 9. — Grundtegn. osv. H. 7.
- Ursin, G. F.: Reise i Sverrig Mar 1838. Kbh. 1839.
- Oedman, Joh.: Chorographia Bahusiensis Thet är: Bahusläns Beskrifning osv. Stockholm 1746.

H. Historie.

- Annuaire des deux mondes. 1861.
- Thrige, S. B.: Lærebog i den gamle Historie. 2den forbedr. Udg. Kbh. 1863.
-
- Allen, C. F.: Haandbog i Fædrelandets Historie. 6te Udg., foreget og forbedret. Kbh. 1863.
- Allen, C. F.: De tre nordiske Rigers Historie under Kong Hans, Christiern den Anden osv. 1497—1536. B. 1. Kbh. 1864.
- Carl (Prinz) von Hessen: Geschichte des Feldzugs in Schweden, im Jahre 1788. Hamburg 1789.
- Heiberg, P. A.: Enevoldsmagtens Indførelse i Danmark i Aaret 1660. Drammen 1828.
- Magazin (Danste). 4de Række. I. 1.
- Nielsen, N. P.: Hellig Trefoldigheds Gilde udi det danske Compagnie. Kbh. 1836.

(Myerup, N.): Udvalg af Breve, hovedsagelig fra be kj endte
Normænd, til Prof. N. Myerup. Udg. af Ludv.
Daae. Christiania 1861.

Spittler: Geschichte der dänischen Revolution im Jahr
1660. Berlin 1796.

Strunk, A.: Samlinger til en beskrivende Catalog over
Portraiter af Danke, Norske og Holstenere. H. 1.—3.
Kbhv. 1863. 64.

Tidskrift, Historisk. 3die Række. II, 2.

Årsberetninger fra det kong. Geheime-Archiv. II, 4.

Guizot: Memoires. T. VII.

Gülich, Gustav von: Geschichtliche Darstellung des Han-
dels, der Gewerbe und des Ackerbaus. B. 1. Jena.
1830.

Hüllmann, R. D.: Städtewesen des Mittelalters. Th.
1—4. Bonn 1826—29.

Paludan-Müller, F.: Gullands Forhold til Danmark og
Sverrig i det 14., 15. og 16. Aarhundrede. Udg.
af C. Paludan-Müller. Kbhv. 1865.

Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie. Udg.
af et Samfund. B. 1—6. Christiania 1833—1839. 4to.

Styffe, C. G.: Bidrag til Skandinaviens historia ur ut-
ländska arkiver. Del 2. Stockholm 1864.

Urkundenbuch der Stadt Lübeck. III, 2. 3.

K. Naturvidenskab.

Gauß und Schumacher: Briefwechsel. B. 5.

Jamin, J.: Cours de physique de l'école polytechnique.
T. I. II. III. (prem fascic.). Paris 1858—.

Thomsen, Aug.: Naturkræfterne i Menneskets Tjeneste.
H. 5—9.

Tidskrift for Physik og Chemi. III, 4—12. IV, 1.

Bergfæe, B.: *Philichthys xiphiae* Stp. Kbhvn. 1864.

Schnitzlein: *Iconographia famil. natur. regni vegetab.* S.
17. 18.

Tidskrift for popul. Fremstill. af Naturvid. 3die Række.
I, 2—4. II, 1. 2.

L. Lovfyndighed.

Linde: *Meddelelser ang. Kbhvns. Univers. osv.* S. 8 til-
ligemed et Sagregister.

Ribe Stiftstidende for 1864.

Den naturhistoriske og den fysiske Samlings Tilvæert
i Skoleaaret 1864—65 vil blive meddelt i næste Mars Ind-
bydelseskrift.

7. Fordeling af Beneficierne i Skoleaaret 1864—1865.

A. Højeste Stipendium 50 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 40 Rd. at oplægge.)

1. S. C. Riis. 2. K. B. Bendtsen. 3. J. C. F.
Vesterby.

B. Mellemste Stipendium 35 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 25 Rd. at oplægge.)

1. H. N. Mamsen. 2. C. F. Moe. 3. N. N. C.
Anderfen.

C. Laveste Stipendium 20 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 10 Rd. at oplægge.)

1. D. F. Moe. 2. P. N. Petersen. 3. H. L. Eng-

berg. 4. H. N. Winding. 5. H. B. Rosenstand. 6. S. H. T. Sørensen. 7. C. J. B. Schmidt. 8. P. G. Helms. 9. K. F. Kinch.

D. Fri Undervisning.

1. L. C. de Fine Olivarius. 2. C. L. D. Hansen. 3. C. L. Dffen. 4. J. P. Bjerrum. 5. B. C. Petersen. 6. L. S. Kühnel. 7. J. D. Jensen. 8. J. Bertelsen, samt for sidste Halvaar: 9. C. Dgmunnsen.

E. Undervisning imod nedsat Betaling.

1. C. P. Hoyer. 2. N. S. Nielsen. 3. B. B. B. Nissen.

F. Fri Undervisning som extraordinære Gratister.

1. J. J. Kinch. 2. S. N. J. Helms, samt for sidste Halvaar: 3. D. P. Kinch.

G. Det Borchske Legat.

(Omtrent 24 Rd. til lige Deling mellem 2 af Skolens Disciple.)

Dette Legat tilstaaes 2 Disciple for 3 Aar ad Gangen; i de 2 første Aar oppebæres det ved Skolen og i det sidste ved Universitetet. Fortiden oppebæres det af Disciplene C. J. Moe og D. J. Moe.

H. Det Moltfeste Legat

(40 Rd. aarlig),

som bortgives af Lehns greve Moltke-Bregentved, oppebæres for Tiden af Disciplene K. B. Bendtsen og P. G. Helms.

I. Nis Nisfens Legat.

A. Understøttelsesportioner.

1. 68 Rd.: S. C. Niis (tillige Flidsbelønning). 2. 44 Rd.: C. J. Moe, J. C. F. Vesterby, H. L. Engberg (tillige Flidsbelønning), N. A. C. Andersen, H. A. Winding, S. H. L. Sørensen (tillige Flidsbelønning), Ch. Dg-mundsen, C. J. B. Schmidt (tillige Flidsbelønning), og B. B. B. Nissen (tillige Flidsbelønning).

B. Flidsbelønninger.

1. 20 Rd.: P. N. Petersen. 2. 8 Rd.: H. A. Mamsen, K. B. Bendtsen, J. Nielsen, J. Kolvig, J. P. Gram, J. P. Bjerrum, P. G. Helms, C. H. A. Thalbitzer, K. J. Kinch, C. P. Hoyer, N. S. Nielsen og M. M. Andersen.

S. Summarisk Udtag af Skolens Regnskaber

for Finantsaaret fra 1ste April 1864 til 31. Marts 1865.

A. Skolens almindelige Regnskab,

hvori nedenanførte Legater m. v. ere indbefattede.

Indtægtsbeløbet var ialt	23,581 Rd. 46 $\frac{1}{4}$ f
Udgifts do.	22,416 — 58 =
	<hr/>
Beholdning	1164 Rd. 84 $\frac{1}{4}$ f

B. Bibliotheket.

Indtægt	335 Rd. 21 f
Udgift	329 — 8 =
	<hr/>
Beholdning	6 Rd. 13 f

C. Stipendiefonden.

Indtægt	2,697 Rd. 43 f
Udgift	1,867 — 36 s
	<hr/>
Beholdning	830 Rd. 7 f

D. Thura-Falsters Legat.

Indtægt	43 Rd. 54 f
Udgift	43 — 54 s
	<hr/>
	„ Rd. „ f

E. Nis Nissens Legat.

Indtægt	1,126 Rd. 17 f
Udgift	835 — 16 s
	<hr/>
Beholdning	291 Rd. 1 f

F. Borchs Legat.

Indtægt	24 Rd. 68 f
Udgift	24 — 68 s
	<hr/>
	„ Rd. „ f

Tillæg til det S. 25 ff. Anførte om Skolepengenes Forhøjelse m. m.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har under 29de Juni 1865 tilstillet Skolen følgende Cirkulære, hvoraf blandt Andet sees, at Lys- og Brændepengene, ikke, saaledes som tidligere, skulle udredes af Gratister:

„Til Sagttagelse ved Gjennemførelsen af den allerhøjeste Resolution af 1ste Marts d. N., bekendtgjort under 9de s. N., om Forhøjelse af Skolepengene ved de offentlige lærde Skoler i Kongeriget Danmark og Forandring i Reglerne for Beneficiendelingen ved samne Skoler,

undlader Ministeriet ikke herved tjenstlig at meddele Følgende:

1. Ved Beregningen af Fripladsernes Antal blive de extraordinaire Gratistpladser, — der deels efter de vedtagne Regler tilstaaes Sønnen af Skolernes faste Lærere, deels ifølge Kgl. Resolution af 18de October 1848 og Lov af 14de April 1852 § 9 tillægges henholdsviis Disciple fra Grønland og Færøerne og Disciple, der fra Rønne høiere Realskole overgaae til de lærde Skoler, — som hidtil at fradrage Skolens samlede Discipelantal, førend Sjettedelen kan bortgives i Fripladser. Ved Udregningen af Fripladsernes Antal vil da et Overskud af 3 Disciple eller derover give 1 Friplads:

t. Ex.: Skolen har	102 Disciple
herfra drages: extraordinaire	
Gratister	3 —
	99 Disciple

divideret med 6, giver 17 Fripladser.

2. Det følger af det nu ved Bekjendtgjørelsen fastsatte Maximum for Fripladsernes Antal, at der ikke, førend de nuværende Gratisters Antal er sunket ned under en Sjettedeel af hele Discipeltallet i Skolen, kan gives Friplads til nogen Discipel, som ikke før har havt en saadan.
3. Da den tidligere Regel, hvorefter Pengestipendier ikke kunde tillægges andre Disciple end dem, som havde fri Underviisning, nu er hævet, anseer Ministeriet det for en Selvfølge, at Pengestipendierne, navnlig i Dvergangstiden, blive, for at sprede de Beneficier, som Skolerne kunne tildele, over et større Antal Disciple, at bortgive uden Forbindelse med fri Underviisning,

hvoraf atter vil følge, at de lavere Pengestipendier i Reglen ville opnaaes først, og fri Underviisning, som i Værdi lig med og ved Metropolitansskolen mere værd end det høieste Stipendium, først senere. Fremdeles ville Pengestipendierne, naar de saaledes benytttes til at erstatte Beneficiet af fri Underviisning, i Reglen være fuldt at udbetale som Bidrag til Udredelsen af Skolepenge, og Dylæg af dem vil kun undtagelsesviis finde Sted i de enkelte Tilfælde, hvor en Discipel maatte vise sig saa særdeles værdig og trængende, at baade Beneficiet af fri Underviisning og Stipendium blive ham tillagte. Ogsaa vil der, da Lyse- og Brændepenge (jfr. Nr. 6) fremtidig ikke udredes af Gratister, og en Friplads saaledes er fulde 50 Rd., blive Anledning til navnlig i Overgangstiden at gjøre en hyppigere Brug af Delingen af en Friplads i 2 halve Fripladser.

4. Skolepengene, som nu indbefatte Lyse- og Brændepenge, opkræves fremtidig ligelig for hvert Kvartal med en Fjerdedeel af de for 1ste, 2den og 3die Broder fastsatte Beløb.
5. De Disciple, som ere i Skolen i Juli Kvartal d. N., betale Skolepenge med disses hidtilværende Beløb forud for Juli Kvartal, og Forhøielsen af Skolepengene indtræder for dem først fra October Kvartal. De Disciple derimod, som optages i Skolen ved Skoleaarets Begyndelse, 23de August d. N., erlægge den forhøiede Betaling fra 1ste September, men betale selvfølgelig ingen Lyse- og Brændepenge, der, som berørt, ere indbefattede under den nu fastsatte Skolebetaling.
6. Da Lyse- og Brændepenge fremtidig ophøre som en

særlig Ydelse til Skolen, ville disse heller ikke være at opkræve for de Disciple, som have eller erholde Beneficium af fri Underviisning."

9. Schema over de offentlige Examiner for Aaret 1865.

A. Skriftlige Examiner.

1. Skriftlig Afgangsexamen.

Torsdag d. 22. Juni Form. Kl. 9—1 (Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).
Efterm. Kl. 4—8 Arithmetisk Udarbejdelse.

Fredag d. 23. Juni Form. Kl. 9—1 Latinisk Stil.
Efterm. Kl. 4—8 Geometrisk Udarbejdelse.

Mandag d. 26. Juni Form. Kl. 9—1 (Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave).
Efterm. Kl. 4—8 Oversættelse fra Latin paa Dansk.

2. Den skriftlige Aarsexamen

foretages i Dagene fra den 10. til den 12. Juni.

B. Mundtlig Afgangsexamen og Aarsexamen.

(De med udhævet Tryk betegnede Fag høre til Afgangsexamen.

Torsdag den 13. Juli.

3 Syngesalen.		3 V. Klasse's Bærelse.
2—3½ VI. Græsk.		2—5 III. Regning.
4—5 VII. B. Historie.		3 IV. Klasse's Bærelse.
3 VI. Klasse's Bærelse.		2—5 II. Fransk.
2—4½ IV. Latin.		

Fredag den 14. Juli.

8	3 Syngesalen.	8—9 $\frac{1}{2}$	3 V. Klasse's Børelse.
2	VII A. Religion.	10—11 $\frac{1}{4}$	V. Latin.
	VI. Fræst.	2—4 $\frac{1}{2}$	I. Lydst.
8	3 naturhistorisk Museum.		IV. Religion.
	VI. Naturhistorie.	8—10 $\frac{1}{2}$	3 IV. Klasse's Børelse.
2—3	3 VI. Klasse's Børelse.	2—4 $\frac{1}{2}$	III. Geografi.
	VII B. Latin.		II. Regning.

Lørdag den 15. Juli.

8	3 Syngesalen.	8—10 $\frac{1}{2}$	3 V. Klasse's Børelse.
2	VII A. Historie.		V. Matematik.
	VI. Geografi.	10 $\frac{1}{4}$ —12	3 naturhistorisk Museum.
8	3 VI. Klasse's Børelse.	2—4 $\frac{1}{2}$	V. Naturhistorie.
	VI. Lydst.		IV. Naturhistorie.
2—3	VII B. Religion.	8—10 $\frac{1}{2}$	3 IV. Klasse's Børelse.
3 $\frac{1}{4}$ —4 $\frac{1}{2}$	I. Religion.	2—4 $\frac{1}{2}$	III. Fræst.
			II. Lydst.

Gymnastikprøve Kl. 6 i Gymnastiksalen.

Mandag den 17. Juli.

8	3 Syngesalen.	8—12	3 V. Klasse's Børelse.
2—3	VII A. Græst.		IV. Matematik.
	VII B. Græst.		3 naturhistorisk Museum.
3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{3}{4}$	V. Lydst.	2—4 $\frac{1}{2}$	III. Naturhistorie.
	3 VI. Klasse's Børelse.		3 IV. Klasse's Børelse.
8	VI. Religion.	8—10 $\frac{1}{4}$	II. Historie.
2—3 $\frac{1}{4}$	V. Danst.	2—4 $\frac{1}{2}$	IV. Geografi.
3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{3}{4}$	I. Danst.		

Tirsdag den 18. Juli.

8	3 Syngesalen.	8—10 $\frac{1}{2}$	3 V. Klasse's Børelse.
2—3 $\frac{1}{2}$	VII A. Latin.	10 $\frac{3}{4}$ —12	IV. Fræst.
	VII B. Matematik.		V. Geografi.
	3 VI. Klasse's Børelse.	2—4 $\frac{1}{2}$	III. Latin.
8—11	VI. Matematik.		3 IV. Klasse's Børelse.
2—3 $\frac{1}{4}$	V. Historie.	8—10 $\frac{1}{2}$	III. Lydst.
3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{3}{4}$	I. Historie.	2—4 $\frac{1}{2}$	II. Religion.
	3 naturhistorisk Museum.		
4—5 $\frac{1}{4}$	V. Naturhistorie.		

Onsdag den 19. Juli.

8	§ Syngesalen. VII A. Arithmetik.	9½—12	§ V. Klases Bærelse. IV. Danst.
2—3	§ Fysisk Kabinet. VII B. Fysik.	2—4½	IV. Historie.
	§ naturhistorisk Museum.	9½—12	§ IV. Klases Bærelse. III. Historie.
3—4¼	I. Naturhistorie.	2—4½	II. Geografi.
8—9½	§ VI. Klases Bærelse. VI. Danst.	Al. 5 Dptagelsesprøve (i I. og II. Klases Bærelser).	
10—11¼	V. Religion.		
2—4	VI. Latin.		

Torsdag den 20. Juli.

8	§ Syngesalen. VII A. Geometri.	8—9¼	§ V. Klases Bærelse. I. Geografi.
2—3	VII B. Danst.	10—12	III. Religion.
3—3½	VII B. Hebraisk.		§ naturhistorisk Museum.
	§ VI. Klases Bærelse.	2—4½	II. Naturhistorie.
8—9¼	V. Græst.		§ IV. Klases Bærelse.
9½—12	IV. Græst.	8—10	II. Danst.
2—3¼	V. Franst.	10½—12	VI. Historie.
		2—4	I. Regning.

Fredag den 21. Juli.

8	§ fysisk Kabinet. VII A. Naturlære.	8—10½	§ VI. Klases Bærelse. IV. Tydst.
11½	§ Syngesalen. VII A. Hebraisk.	8—10½	§ V. Klases Bærelse. III. Danst.

(Generalcensur Al. 3.)

Onsdagen den 19. Juli, Efterm. Al. 5, proves de nyindmeldte Aspiranter, som ere fra Byen og nærmeste Omegn, Onsdagen den 23. Avgust, Formiddag Al. 8, de øvrige.

Lørdagen den 22. Juli, Formiddag Kl. 8, foretages Dimission og Translokation, hvorefter Sommerferien følger. Undervisningen i det niye Skoleaar begynder Onsdagen den 23de August, Eftermiddag Kl. 2, efterat der om Formiddagen har været Optagelsesprøve.

Disciplenes Fædre og Børgere samt andre Skolens og Videnskabernes Belyndere indbydes herved til at beære de mundtlige Examiner med deres Nærværelse.

Nibe Kathedralskole, den 2. Juli 1865.

C. H. A. Bendtsen.